

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 26. marts 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1026 (MOF alm. del) stillet 8. marts 2021 efter ønske fra Rasmus Nordqvist (SF).

Spørgsmål nr. 1026

"Vil ministeren kommentere artiklen 'Kommune vil genbruge havnesediment som kystsikring – men direktorat siger nej' fra Ing/Watertech den 4. marts 2021 (<https://pro.ing.dk/watertech/article/kommune-vil-genbruge-havnesediment-som-kystsikring-men-direktorat-siger-nej-12115>) og herunder besvare følgende spørgsmål: 1) Hvad er den juridiske begrundelse for Kystdirektoratets beslutning om ikke at anvende havbundsmaterialer til at erstatte jomfruelige råstoffer og dermed at dumpe/by-pass havbundsmaterialerne til skade for ålegræs og bundfauna? 2) Hvilke juridiske muligheder har Miljøstyrelsen for at blokere for miljø- og naturskadelige afgørelser i Kystdirektoratet? 3) Er det almindelig praksis at tillade dumpning af havbundsmaterialer, når alternativerne er dyrere, og hvilken lovhjemmel er der til denne praksis? 4) Hvad agter ministeren at foretage sig for at forøge nyttiggørelsen af havbundsmaterialer? 5) Vil regeringen forbyde klappning og by-pass af havbundsmaterialer i områder med eller potentiale for ålegræs, for eksempel i vandrammedirektivområder?"

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet Kystdirektoratet, som oplyser følgende, som jeg henholder mig til:

"Bypass er en naturlig videreførelse af - ofte mindre mængder - sand som ville være endt på en given placering, hvis dette ikke var forhindret pga. opførelsen af en menneskeskabt konstruktion. Ved bypass forstås således, at sedimentet føres videre i sedimenttransporten langs kysten, således, at sedimentet flyttes forbi den menneskeskabte konstruktion, der har forhindret/bremset den naturlige sedimenttransport.

Der er i bekendtgørelse om bypass, nyttiggørelse og klappning af optaget havbundsmateriale fastsat et hierarki, der finder anvendelse, når det skal vurderes, hvor havbundsmaterialer skal placeres. Bekendtgørelsen fastlægger følgende hierarki: 1) bypass (den naturlige løsning) 2) nyttiggørelse (eksempelvis til brug ved kystbeskyttelse, eller andet hvor særlige forhold taler for det) 3) klappning dvs. bortskaffelse på havet. Hierarkiet kan fraviges i særlige tilfælde. I det omfang materialerne bør videreføres nedstrøms for at kompensere for en negativ virkning på kysten, som følger af, at sediment tilbageholdes af et anlæg en sejlrende eller andet, skal dette efter reglerne have førsteprioritet (bypass). Hvis det konkret vurderes, at sedimentet kan tages ud af den naturlige sedimenttransport uden væsentlige erosionsmæssige skadevirkninger nedstrøms kysten, vil sedimentet kunne tillades nyttiggjort til andre formål og kun, hvis dette ikke kan lade sig gøre, kan materialerne klappes, eller alternativt deponeres på land.

En ansøgning om bypass, nyttiggørelse eller klappning starter ved Miljøstyrelsen, der skal foretage en vurdering af, hvad det pågældende materiale egner sig til. Der foretages en undersøgelse af materialets eventuelle forureningsgrad. Hvis Miljøstyrelsen vurderer, at materialet er egnet til enten bypass eller nyttiggørelse videregives ansøgningen til Kystdirektoratets videre behandling. Hvis det vurderes, at materialet ikke egner sig hertil, behandles sagen ved Miljøstyrelsen efter reglerne om klappning. I forbindelse med Kystdirektoratets høring af berørte myndigheder og organisationer, har Miljøstyrelsen mulighed for at forholde sig til et konkret ansøgt projekt og evt. afgive et høringssvar, eksempelvis i forhold til mulig påvirkning af ålegræs, som indgår i Kystdirektoratets behandling af en ansøgning.

I den konkrete sag er det vurderet, at der som udgangspunkt er et behov for at materialet videreføres ved bypass, da der forekommer kysterosion nedstrøms Odden Færgehavn, delvist forårsaget ved at havnen forhindrer eller bremser den naturlige sedimenttransport på strækningen. Kystdirektoratet foretager en konkret vurdering af, hvilke miljømæssige påvirkninger en ansøgt projekt kan have, herunder evt. påvirkning af ålegræs. I den konkrete sag har KDI, foranlediget af Miljøstyrelsens høringssvar, stillet vilkår om, at arbejdet skal udføres i vinterhalvåret uden for ålegræssets vækstsæson for at skåne den stedlige forekomst af ålegræs. Klagenævnet har efter en klage over afgørelsen fra Odsherred Kommune hjemvist tilladelsen til Kystdirektoratets fornyede behandling med bemærkning om, at Kystdirektoratet bør screene projektet efter miljøvurderingsloven. Kystdirektoratet er i gang med at behandle sagen igen i dialog med ansøger om evt. projektilpasning.

Hvis materiale skal kunne nyttiggøres forudsætter det, at der ikke er behov for, at materialet videreføres ved bypass. I det omfang oprensings- og uddybningsmaterialer, der ellers ville være blevet klappet, anvendes til formål, hvor de erstatter andre råstoffer, herunder til kystbeskyttelse og anlæg på havet og på land, kan der spares på indvinding af nye råstoffer hertil, og mængden af materialer, der klappes mindskes tilsvarende.

Hvis en løsning med bypass har uforholdsmæssigt store omkostninger for en ansøger i forhold til den værdi, som sedimentet kan have nedstrøms på kysten ud fra en kystteknisk vurdering, følger det dog af almindelige forvaltningsretlige principper om proportionalitet, at der kan gives tilladelse anvendelse af sedimentet til andre formål. Dette vurderes konkret ved sagsbehandlingen.”

./. Jeg vil desuden henvise til den faglige beskrivelse af klapområdet, der blev oversendt til Folketinget den 8. september 2020. Her beskrives bl.a. forholdene til en række miljødirektiver som eksempelvis vandrammedirektivet samt hierarkiet for håndtering af optaget havbundsmateriale og mulighederne for nyttiggørelse i forhold til lov om kystbeskyttelse og lov om råstoffer. Overordnet kan man ligeledes sige, at nyttiggørelse af optaget havbundsmateriale prioriteres over klappning, og at muligheden for nyttiggørelse afhænger af materialets fysiske egenskaber.

Lea Wermelin

/

Merete Løvschall